

A Gyémántszóró asszony

(Móricz Zsigmondnak)

*Éjszaka ez, testvér!... Szükség van a fényre,
vetni amaz örült asszony utjai elébe:
kit tántorgóvá vakított szörnyü vesztesége.*

*Óh hány fiat veszített! mennyi vagyonát
taposták szét talpas, süket katonák!
idegenné zárták tőle legjobb otthonát.*

*S azt se tudja már hogy lába merre lép:
jobbra is, balra is árok, meredék
s minden lépten szórja, veszti kincsét, erejét.*

*S mig gyémántját gyöngyét így hullatja széllyel,
ékeskedik csináltvirág- s üveggömbfűzérrel,
mely gáncsot vet lábainak, ahogy küzd a széellel.*

*Lámpása a szélben, – hagyta – kialudt:
vak tátongó mélység szélén fut és egyre fut –
mégis fény ragyogja be, s nem sötét az ut.*

*Nem a csináltvirág s üveggömb ragyog,
hanem az a gyémánt amit elhagyott:
még az árokba is utána ragyog!*

*Ragyogj, gyémánt, ragyogj! szükség van a fényre,
szegény örült asszony utjai elébe,
mert anyánk ő s a mienk minden vesztesége.*

Csonka Magyarország

*Bár lenne a hangom tiszta és éles, mit intő csengő-
ké! A tiétek zavaros, mint mocsarak habja! ti leborul-
tatok az Ércbálvány előtt! döntsön az erőszak!
s döntött az Erőszak...
mi jogotok beszélni többé?
Nekem van rá jogom!
ti elhánytatok a Kiáltást: mint bolond a fegyverét!
nem kiálthattok már:
én elkiálthatom:
Óh Igazság, te egyetlen kiáltás! egyetlen fegyver!
Jerikó trombitája! szólj!
falak, omoljatok hangjaitól!
gerincek, borzadjatok! Európában! és Amerikában!
mert borzasztó az Igazság a gerincekben!
mit érnek a ma-épített falak körülöttem?
ott borzad az Igazság a kövekben! ott ég a hegyek-
ben! árad a vizekben!
Óh tiszta, éles trombita, zengj!
ne hallgass sohase!
egy napig se! egy óráig se! egy pillanatig se! mint
ahogy nem hallgat a fájás az idegben, míg megvan
a betegség...
nem hallgat a vonzás a kőben, hogy természetes
irányában essék...
nem hallgat a madár, míg fészkébe nem tér...
nem hallgat a folyó, míg tengerbe nem ér...
nem hallgat a szél,
míg él...*

*

*Nekem van rá jogom!
Én elkiálthatom:
Igazság!*

*Ti eldobtátok ezt a szót, mint bolond a fegyverét,
szegény testvéreim! s csak gyenge izmotok maradt,
csak pusztá kezetek, meztelen
mely bilincsekbe verve, ha üt, csak önmagát ütheti
esztelen
sem lázadni nem tud, sem meghajolni az Ércbálvány
előtt igazán –
de hát az Ércbálvány hazája lettél-e, hazám?
Van-e reményed abban?
a sötét utakban?
Nem! – Csak a napban!
mely éget a kövön és ragyog a pataokban.
Ti azt mondtátok: Döntsön az erőszak!
s hangotok zavart most, mint mocsarak habja.
De én azt mondom: dönt majd az erős Nap!
Kitárom tiszta szavamat a Napra.*

*

*Ti eldobtátok a trombitát
de a trombita zeng tovább,
zeng, nem a ti kezetekben,
hanem a vízben, a hegyekben,
Erdélyben, Felvidéken,
az égen,
s bennem!*

*Én sose mondtam: „Dönt majd az erőszak!” – most
mondhatom, „Nem! nem!”*